

"ויקרא אל משה" - א' זעירה

מה פשר הא' זעירא? אלא מובא שהתורה היא תורת חסד "ותורת חסד על לשונו" - שהתורה נמשלה למים - מה מים הולכין ממקום גבוה למקום נמוך - כן התורה לא תמצא אלא במי שמשפיל את עצמו ואינה יכולה להתקיים במי שמתגאה בעצמו רק מי שמקטין את עצמו, וזהו הא' זעירה - שהתורה מקטינה את עצמה למי שמקטין עצמו, וכן משה רבנו שכתוב עליו שהיה עניו מאד - "ויקרא אל משה" - שהתורה הקטינה את עצמה מול משה בכדי שיוכל להביו סודותיה.

דגל מחנה אפרים

א נקודלה

"אל תשליכני לעת זקנה ככלות כוחי אל תעזבני"

לכאור' היה צריך להיות כתוב "לימי" זקנה, מה זה עת?
אלא יהודי צריך להתחדש כל יום בעבודת השם - אחרת הוא עובד בסוג של "זקנה" (אותו תפילה באותו צורה כל יום וכדומה), וזהו הפשט בפסוק: "אל תשליכני לעת" - ליום יום - "זקנה" אלא כל יום שיהיה בהתחדשות.

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

"אדם כי יקריב מכס קרבן לה' מן הבהמה מן הבקר ומן

הצאן תקריבו את קרבנכם, אם עלה קרבנו"

למה כתוב בתחילת הפסוק "אדם" - לשון יחיד, "תקריבו את קרבנכם" - לשון רבים? אלא כתוב ש"כל ישראל ערבים זה לזה" וכשאחד מביא קרבן - הוא מכפר גם על כל כלל ישראל - אבל כל זה (הערבות) - היא אך ורק בעבירות הנגלות, אבל בעבירות הנסתרות - הרהורי הלב וכדו' - אינו מועיל, וזהו הפשט בפסוק "אדם כי יקריב מכס קרבן לה'" - סתם קרבן רגיל, אזי "מן הבהמה וגו' תקריבו את קרבנכם" - ויועיל לכל כלל ישראל, אך "אם עולה" - אם מביא קרבן עולה שבא לכפר על הרהורי הלב, אזי "קרבנו" - זה רק הקרבן שלו ולא מועיל לכולם.

מהרי"א אסאד

"וסמך את ידו על ראש"

"ידו" - מרמז על פרנסה - מלשון "יגיע כפיים", וזה פירוש הפסוק - "וסמך את ידו" - היינו פרנסתו "על ראשו" - על מי שלמעלה מראשו - הקב"ה, שיסמוך עליו לגמרי על הפרנסה.

דברי ישראל

"אדם כי יקריב מכס קרבן לה'"

כתוב שאדם כשמביא קרבן צריך להרהר שכל מה שעושים לקרבן - היו צריכים לעשות לו: שחיטה וזריקה וכו', רק הקב"ה ברוב רחמיו וחסדיו הצריך להביא קרבן במקומו, ולכאורה מה אשם הקרבן על עבירה שמישהו אחר עשה? אלא עונה ה"ישמח משה" שבקרבן יש נשמה מגולגלת שעבר את אותו עבירה של האיש שמביא את הקורבן ואותו אדם שהתגלגל בקרבן - מת בלי שזכה לחזור בתשובה, וכשמקריב את הקרבן - התשובה של האדם והמעשה של הקרבן ביחד - מביאה תשובה לשניהם וזה הפירוש "מכס" - גם מהנשמה שבקרבן אשר חטא באותו הדבר, ובדרך רמז יש להוסיף שזה הפירוש בפסוק "וסמך ידו על ראש העולה" ונרצה לוי" - לבן אדם שמביא את הקרבן - "לכפר עליו" - על הנשמה שמגולגלת בקרבן.

ישמח משה, בדרך רמז

"ונפש כי תחטא ועשתה אחת מכל מצוות השם אשר לא

תעשינה ואשם"

כשיהודי עובד את הקב"ה - כמה שהוא יותר עובד ומתקרב להקב"ה - ככה הוא מחזיק את עצמו יותר שפל אל מול גדולת השם, אבל כשאדם עושה מצווה ומרגיש שהוא עובד ה' (מרגיש נחשב בעצמו שעובד ועושה מצוות) אזי המצווה לא נחשבת לו לכלום, וזהו פירוש הפסוק "ונפש כי תחטא" - מה החטא? "ועשתה אחת מכל מצוות השם" - שמרגיש שעושה מצווה ועובד ה' - ואז - "אשר לא תעשינה ואשם" - המצווה הופכת לו לכלום - כאילו לא עשהו.

קדושת לוי

"וקרבו וכרעיו ירחץ במים"

"וקרבו וכרעיו ירחץ במים" - אין מים אלא תורה, הגמ' אומרת במסכת קידושין "אמר הקב"ה: בראתי יצר הרע בראתי לו תורה תבלין", אומרת התורה "וקרבו וכרעיו ירחץ במים" - יהודי צריך לשטוף את הפנימיות שלו במים - בתורה הקדושה שהיא התרופה הכי טובה נגד היצר הרע.

בדרך רמז

"כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו וגו' וכל קרבן מנחתך במלח תמלח"

למה שאור ודבש אסור בתכלית האיסור אבל מלח שמים על כל קרבן? אלא כתוב במשנה באבות "הקנאה התאוה והכבוד מוציאים את האדם מן העולם" - שלושת המידות האלו גרועות, אך לקנאה יש גם מקום ככתוב "קנאת סופרים תרבה חכמה", השאור מרמז על גאוה וכבוד (שאור שבעיסה), והדבש מרמז על תאוה - שתי אלו "לא תקטירו" - אין להם מקום בכלל, אבל המלח בא מהים התחתון - שניתן לו בגלל שקינא במים העליונים שזכו להיות ליד הקב"ה והרי "קנאת סופרים תרבה חכמה" - ולכן כן משתמשים במלח.

צדיקים

"אדם כי יקריב מכס קרבן"

למה כתוב "אדם" ולא "איש"? מובא במדרש ש"אדם" עולה על אדם הראשון שמי שמתחיל לחטוא - יקריב קרבן, אדם הראשון לא היה לו אלא רק מצווה אחת לשמור וברגע שעבר עליה - הוא נשאר עירום מכל (הוא עבר על המצווה היחידה שיש לו) ומכל מקום נתכפר לו על ידי הקורבן והתשובה, וכך כל אדם אפילו אם הוא יחטא ויעבור על כל העבירות וירגיש ערום - אל יתייאש מן הרחמים אלא יקריב קרבן, יעשה תשובה ויתכפר לו.

כתב סופר

"אדם כי יקריב"

"אדם כי יקריב" - סופי תבות - "ביס" - רמז למה שכתוב "ותשליך במצולות ים כל חטאתם".

חיד"א**"אדם כי יקריב מכס"**

המהר"ם בן חביב פירש על הפסוק שזה עולה על מי שנדר להקריב את בנו או בתו - יתן דמיו ויקח בכסף הזה עולה, וזה הפירוש בפסוק - "אדם כי יקריב מכס" - שנדר להקריב מכס - את בנו או בתו, "מן הבהמה וגו' תקריבו את קרבנכם".

ומוסיף החיד"א על זה שמובא מר' יהושע בן לוי ש"כל מי שדעתו שפלה עליו (עניו) מעלה עליו הכתוב כאילו הקריב כל הקרבנות כולם" ובסוטה מובא ש"אדם" ר"ת איפר ד'ם מ'רה, - הכוונה על אדם שמסתכל בעצם האדם שעשוי מאפר דם ומרה - ודאי יכנע ודעתו תהיה שפלה עליו והוא חושב כאילו הוא עצמו הקרבן, וזהו הפירוש בפסוק "אדם כי יקריב מכס" - הרואה את עצמו כאדם (כמשמעות הנ"ל) - אזי "מן הבקר מן הצאן וכו' - עולה עליו הכתוב כאילו הקריב לא קרבן אחד אל כל הקרבנות - מן הבקר מן הצאן וכו'.

חיד"א, מהר"ם בן חביב**אזיס ווארט**

"וכל דבש לא תקטירו"

למה באמת לא משתמשים בדבש? אלא התורה באה להורות לאדם שלא ירדוף אחרי כל המתוק לחיכו.

חיד"א

עניינים שונים

"וכוף את יצרנו להשתעבד לך"

אנו אומרים כל יום בתפילה "וכוף את יצרנו להשתעבד לך" לפעמים היצר הרע בא ולקוח דבר עבירה ומציג את זה כאילו זה מצווה "מצווה לדבר עליו וכדו' - הכל במסווה של מצווה, לכן אנו מתפללים כל יום "וכוף את יצרנו" - את היצר הזה שאומר לך - "להשתעבד לך" - כאילו זה "להשתעבד לך" - אך בפועל זה דבר עבירה.

צדיקים

הגיליון לזכות ולבריאות אדונינו מורינו
ורבנו ר' ישכר דוב בן מרים שליט"א